

РОБОТА У КОМАНДІ – СУЧАСНИЙ ПІДХІД ДО РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ВТРУЧАННЯ

Кравцова А. А.

*Національний фармацевтичний університет,
м. Харків, Україна, annakrav2018@gmail.com*

Вступ. Модель терапевтичного втручання, за якої відповідальною за весь реабілітаційний процес є одна особа, відходить у минуле, адже сучасні виклики та завдання, що постають перед фахівцями сфери реабілітації, є багатокомпонентними та комплексними. Отже, для задоволення потреб клієнтів (пацієнтів) у якісній, усебічній та ефективній реабілітації актуальним є залучення до роботи фахівців різних профілів.

Мета. Визначити типи сучасних реабілітаційних команд та окреслити принципи їх функціонування.

Матеріали та методи. У процесі написання роботи було використано метод аналізу літературних джерел та синтезу інформації.

Результати та їх обговорення. До командної роботи, залежно від мети та етапу реабілітаційного втручання, залучаються такі фахівці: лікарі фізичної та реабілітаційної медицини (ФРМ), фізичні терапевти, ерготерапевти, терапевти мови та мовлення, психологи, медичні сестри, соціальні працівники тощо. Крім того, велику роль у роботі реабілітаційної команди відіграє безпосередньо сам клієнт (пацієнт) та його близьке оточення. Таким чином, втручання є клієнто- (пацієнто-) центричним, тобто враховує саме побажання та потреби особи, що звернулася до установи, або, за певних обставин, її представників.

У літературі на сьогодні виокремлюють наступні типи команд з фахівцями різних спеціальностей: мультидисциплінарна, міждисциплінарна і трансдисциплінарна. Незважаючи на схожість у назвах, згадані типи команд мають принципові відмінності.

Мультидисциплінарна команда – найбільш розповсюджений термін, що використовується для позначення залученості спеціалістів у процес реабілітації. Такий підхід характеризується взаємодією фахівців різних спеціальностей, які виконують свою роль у групі. З іншого боку, передбачається автономність членів команди – кожен працює у межах своєї галузі. Спеціалісти ставлять окремі цілі та здійснюють втручання індивідуально, повідомляючи результати іншим учасникам групи наприкінці виконаної роботи.

Міждисциплінарна команда характеризується більш тісною взаємодією між її членами. За такої форми взаємодії фахівці зосереджуються на досягненні спільної мети протягом усього втручання, регулярно обговорюють результати виконаних завдань, а клієнт (пацієнт) є активним учасником групи.

У роботі трансдисциплінарної команди створюються умови максимальної взаємодії між членами групи. Активний обмін інформацією та обов'язками, «розмивання» професійних меж, колективні обстеження та втручання, рівноцінність усіх учасників – риси, притаманні такому типу команди. У свою чергу, клієнт (пацієнт), його представники та родина мають провідну роль у трансдисциплінарній команді.

Висновки. Процес реабілітації є складним та комплексним, тому найефективнішим підходом до досягнення фізичного, психічного та соціального благополуччя клієнта (пацієнта) є робота у команді. Серед типів реабілітаційних команд, де залучаються фахівці різних спеціальностей, найменшою командною взаємодією характеризується мультидисциплінарна команда. Поступовий перехід від чіткого розподілення завдань по галузях до досягнення спільних цілей має місце у роботі міждисциплінарної команди. Трансдисциплінарна команда є найвищим ступенем взаємодії фахівців різних спеціальностей та має тенденцію до звільнення від професійних ролей.